

Vreme: 23.07.2017 09:55

Medij: www.dnevnik.rs

Link: <https://www.dnevnik.rs/novi-sad/marjan-petrovic-jedini-filigran-u-novom-sadu-23-07-2017>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Marjan Petrović jedini filigran u Novom Sadu

4169

Uprkos šarenilu Dunavske ulice, ona, kao i ceo uži centar grada, odiše prošlošću i duhom nekih drugačijih vremena. Zato ne čudi ni činjenica da se upravo tu nalazi jedina radnja u kojoj se neko bavi starim i pomalo zaborav

"Za ovaj zanat nema puno alata, glavni su pinceta, klešta i brener ", objašnjava Petrović. Prema njegovim rečima, kod filigrana je najvažnija priprema. Određena gramaža srebra se istopi, pa se kroji i na kraju je spajanje motiva koji se prave, recimo, oblika cvetova za broš. Oblik se najpre stavi u boraks, pa u srebrni lot u prahu koji služi za spajanje, a zatim se izlaže plamenu.

Kad prođe kroz ovakav proces, boja nakita je crna. Da bi se izbeleo, stavlja se u razblaženu sonu kiselinu u kojoj se nalazi bakarna pločica i usled hemijske reakcije vrlo brzo je vidljiv željeni rezultat. Nakon toga, nakit se spusti u običnu vodu, a posle se mesinganom četkom opere pod mlazom vode. Na detalj se na isti način dodaju, recimo, koral. Oniks, koral, tirkiz i žad su četiri najbolja kamena za filigran.

"Filigran iziskuje puno strpljenja. To je vrlo precizna tehnika, a za filigranski rad srebro je najpogodniji metal. Kad sednem nešto da uradim, ja ne volim da ustajem. Mogu i dva-tri sata da ne ustanem, ali da uradim to što planiram. Ako se posao više puta prekine, ne bude dobro. Uvek kažem: "Kad radiš, sedi i završi!", kaže Petrović. Foto: Dnevnik.rs Srebrnu žicu, od koje nastaju oblici nakita, pravi sam. Najpre istopi srebro, zatim debljinu žice izvlači pomoću "Valc" mašine, a u zavisnosti od toga koji detalj pravi, seče žicu na potrebnu dužinu.

Trideset tri godine filigran zlatar Marjan Petrović nalazi se na ovoj adresi. Ljubav prema filigranskom zanatu vodila ga je od Kosova i kolvke filigranstva, grada Prizrena, do Novog Sada. Za filigranski zanat nije se zvanično školovao. Završio je Srednju mašinsku školu i poznavanje metala bila je samo crtica u uveliko razvijenom afinitetu prema toj najlepšoj tehnici obrade. U Prizrenu ga niko od majstora filigrana nije odbio i velikodušno su svoje znanje delili sa tada mladim, zainteresovanim i darovitim Petrovićem. Tako je tamo upoznao i kasnijeg vlasnika zlatare u Novom Sadu, koji ga je pozvao u naš grad i prvih sedam godina bio mu učitelj. Kasnije su radili zajedno, a poslednjih 10 godina on je vlasnik tog kutka Dunavske ulice, koji od tada nosi pomenuto ime.

U kolekciji Petrovićevih ručnih radova svakako nema čega nema. Cene grama srebra kreću se od 100 do 400 dinara, pa tako, na primer, broš u obliku cveta košta 1.700 dinara, leptir-broš 1.700 - 1.800, ogrlica s kuglicama, koja ima 80 grama, košta 24.000 dinara, privezak 500, a narukvica 5.900. Ako se nakit kupljen kod njega ošteti, Petrović ne naplaćuje uslugu popravke. Foto: Dnevnik.rs "Imam dve ćerke. Starija, kao i ja, voli taj posao, a mlađa više radi crteže modela koje posle napravim. Imao sam i učenike, neki od njih su posebno dobro savladali zanat. Ali ne može to svako da izuči. Zanat ili se "ukrade" od majstora ili se plati, a i kad platiš, ili si za to ili nisi. Moraš da voliš", priča Petrović.

Po njegovim rečima, interesovanje za filigran jedno vreme je opalo, ali poslednjih godina došlo je do promene. Stranci se najviše oduševljavaju i kupuju filigranske radove, jer toga u inostranstvu nema. Kod Petrovića sve je unikatno.

"Čim sam došao u Novi Sad, grad mi se svideo i rekao sam "Ne idem nikud!" Ne idem nikuda i nisam nigde otišao - podvlači on. - Uvek ću se ovim baviti, a ovako u radionici još nekoliko godina. Voleo bih da

Vreme: 23.07.2017 09:55

Medij: www.dnevnik.rs

Link: <https://www.dnevnik.rs/novi-sad/marjan-petrovic-jedini-filigran-u-novom-sadu-23-07-2017>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Marjan Petrović jedini filigran u Novom Sadu

me neko dostojno nasledi, ali to mora da se voli. Ja delove aviona ne mogu da napravim, ali filigran mogu i radim svoj posao", kaže Marjan Petrović.

Modeli po uzoru iz 19. veka

Izrađuje pretežno nakit, a druge predmete, kao što su, recimo, tabakere ili čak kandila, radi po poručbini. Inspiraciju za neke detalje našao je u knjizi Etnografskog muzeja u Beogradu "Nevestinski nakit kod Srba u 19. veku i prvoj polovini 20. veka", te se u njegovoj kolekciji našao model narukvice iz Prizrena s početka 20. veka, pojas "ćemer" iz Podgorice u 19. veku i mnogi drugi. Kad su u pitanju broševi, otkriva da najviše voli da pravi leptire, a dosta su i traženi.

B. Pavković

